

N:o 42.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 April 1884, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af vissa stadganden angående strömrensning.

Lag-Utskottet har från Andra Kammaren emottagit en inom Kam-maren af Herr *Jan Eliasson* afgifven motion, N:o 54, hvori motionären anför följande:

»Vid betraktande af föreskrifterna i Kongl. förordningen den 20 Februari 1764, Kongl. brevet den 17 Februari 1786, Kongl. kungörelsen den 28 December 1822 och Kongl. brevet den 9 Februari 1833, hvilka innehålla stadganden angående strömrensning, har jag kommit i tvekan, huru vida dessa bestämmelser äro tidsenliga, billiga och rättvisa.

Det kan, efter min uppfattning, icke gerna anses tidsenligt att, sedan en stor del strömmar, åar och bäckar blifvit för odling fördjupade, det skall behövas stadganden om dessas vidmakthållande vid deras naturliga aflopp. Det förefaller mig att det icke gerna kan kallas billigt att, på sätt som stadgadt är, kostnaden skall fördelas emellan länets invånare, då en del af dessa strömmars, åars och bäckars naturliga aflopp blifvit förändrade på dervid liggande jordegares bekostnad, men i annan länsdel dylik förbättring icke egt rum. Det skall icke heller, efter min tanke, kunna kallas rättvist, att alla skola lika efter matlag deltaga i strömrensning, utan annat undantag än för soldater.

Att stadganden sådana som de nämnda medföra missnöje vid tillämpningen, deröfver må man icke förundra sig, äfven om ifrågavarande skyldighet betraktas såsom småsak. Detta missnöje ökas än mer der-

utaf, att en icke ringa del af dem, som strömrensning åligga, ej ega rösträtt i kommunens allmänna angelägenheter och således icke bliwa hörde i fråga om strömrensningens anställande. Erfarenheten har äfven visat, att med de dagsverken, som offrats vid ström- eller årensning, då de in natura af de dertill skyldige blifvit utgjorda, ej vunnits någon synnerligen märkbar nytta. Det torde icke höra till det ovanliga, att likgiltighet gör sig i många fall gällande. Sällsynt är det ej heller, att olika uppfattning och fördelar af strömrensning medföra rättgångar, synnerligen der mer än en kommun är af densamma beroende. Det har till och med händt, att kommuner beslutat rensning af aflopps-diken, i akt och mening endast att derigenom undgå deltagande i rensning af de i 1764 års förordning omnämnda strömmar, åar och bäckar.

På dessa omständigheter och förhållanden tillåter jag mig fästa Riksdagens uppmärksamhet; och då gällande stadganden om strömrensning icke allenast kunna anses föråldrade, utan äfven, efter nutidens uppfattning, obilliga och orättvisa, samt dertill kommer att ifrågavarande föreskrifter ej äro tydliga och bestämmande, och afvikelser eller olika tolkning svåra att förekomma, vågar jag hos Riksdagen föreslå, att Riksdagen för sin del beslutar upphäfvandet af ofvan omnämnda nu gällande stadganden angående strömrensning.

Skulle Riksdagen finna skäl att härpå fästa afseende, så tillåter jag mig såsom en följd deraf väcka fråga om, att sista momentet i 12 § af Lagen om dikning och annan afledning af vatten den 20 Juni 1879 äfven måtte upphävas».

12 § i Lag om dikning och annan afledning af vatten den 20 Juni 1879 har för närvarande följande lydelse:

»Nu vill man för vinnande af odlingsbar mark eller eljest för sin jords odling eller förbättring sänka eller uttappa sjö, upprensa, fördjupa, utvidga eller räta elf, å eller annat vattendrag eller vatten derifrån eljest afleda; kan det ske utan förnärmande af annans rätt öfver vattnet och möter ej heller emot företaget hinder, efter ty i 13 § sägs; då vare om jordegares rätt till sådant företag och skyldighet att deri deltaga lag, som om vattenafledning ur kärr, mosse eller annan dylik vattendränkta mark i 11 § skils.

Om strömrensning för allmänt behof eller eljest för annat ändamål än här ofvan nämnes gälle hvad särskildt är stadgad».

I motiven till denna paragraf yttrar Nya Lagberedningen: »Bland åtgärder, som i denna paragraf omförmälas, är äfven *upprensning* af

vattendrag, så vida den äskas för jords odling eller förbättring. Med den begränsning af ämnet, som i förevarande förslag bort iakttagas, har följaktligen den strömrensning, som påkallas för andra vare sig allmänna eller enskilda ändamål, ej kunnat göras till föremål för förslagens bestämmelser. De angående dessa strömrensningar gifna föreskrifter kvarstå således tills vidare oförändrade».

Utskottet, som villigt medgifver, att sistberörda föreskrifter, hvilkas upphäfvande nu af motionären föreslagits, äro, åtminstone delvis, mindre lämpliga och jemväl från billighetens synpunkt i ett eller annat afseende lemna åtskilligt öfrigt att önska, håller dock före, att samma bestämmelser, hvilka i väsentlig mån äsyfta att förekomma öfversvämningar och eljest tillgodose allmänna ändamål, icke kunna på sätt motionären föreslagit helt enkelt utplånas ur lagstiftningen, utan måste, om de upphävas, ersättas af andra, mera lämpliga och rättvisa.

Då emellertid motionären, om han än må anses hafva ådagalagt behovet att ändra ifrågavarande lagbestämmelser, icke uppgifvit de förändringar, som lämpligen böra deri vidtagas, hemställer Utskottet, att motionen icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 April 1884.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.

Reservationer:

af Herrar *Magnus Jonsson*, *Smedberg* och *Johannes Jonson*, hvilka ansett, att Utskottet bort tillstyrka bifall till motionen.
